

سخن روز

اختیارات رئیس جمهور در سیاست خارجه

محمد‌هادی جعفرپور

وکیل دادگستری

طبق قانون اساسی، رئیس جمهور نماینده ملت و عالی‌ترین مقام اجرایی کشور است. اما پرسش جدی این است: چگونه ممکن است چنین مقامی حتی برای یک گفت‌وگوی ساده و غیرسیاسی در چارچوب دیپلماسی عمومی اختیار نداشته باشد؟ سفر دکتر پزشکیان و گمانه‌زنی‌های سیاسی راجع به این موضوع که نحوه رفتار و برخورد ایشان با برخی مقامات اروپایی و آمریکایی پیش از سفر تعریف شده و لذا ایشان نباید خارج از این چارچوب رفتار کند، سبب یادآوری سفر آقای خاتمی و قضیه احتمال ملاقات اتفاقی با مقامات آمریکایی شد که رئیس دفتر ایشان ماًوقع رانقل کرده است. محمدعلی ابطحی، رئیس دفتر رئیس جمهور وقت، در گفت‌وگویی که اخیراً منتشر شده، روایت می‌کند که سفر رئیس جمهور به سازمان ملل متحد همزمان بود با طرح ایده گفت‌وگوی تمدن‌ها؛ ابتکاری که با استقبال جهانیان سبب شد تا در حاشیه اجلاس نیویورک نشست‌های راجع به آن برگزار شود. در این چارچوب، ایران در موقعیت ممتازی قرار گرفته بود و رئیس جمهور کشورمان عمل‌انقش میزان را داشت. باین حال، پیش از سفر، خاتمی از هرگونه دیدار با مقامات آمریکایی منع شده بود. نتیجه آن شد که وقتی مادلین آلبرایت، وزیر امور خارجه وقت ایالات متحده، در مسیر ورود به سالن آن نشست حاضر شد، رئیس جمهور ایران ناگزیر به رفتاری بود تا با وی در مواجهه مستقیم قرار نگیرد. چنین رفتاری نه تنها می‌تواند خلاف جایگاه رئیس جمهور تعبیر شود، بلکه سبب ضایع شدن یک موقعیت مناسب برای گفت‌وگو و کشف راهکارهای دیپلماسی در خروج از برخی چالش‌هاست. چنین اتفاقی و مباحث این روزها راجع به سفر پزشکیان بار دیگر این پرسش اساسی را مطرح می‌کند. اگر طبق اصل ۱۱۳ قانون اساسی، رئیس جمهور «عالی‌ترین مقام رسمی کشور پس از رهبری» است و مسئولیت اجرای قانون اساسی و ریاست قوه مجریه را برعهده دارد، چرا در عمل شاهد اعمال چنین محدودیتی هستیم؟ بی‌تردید سیاست‌های کلان کشور بر اساس اصل ۱۱۰ با مقام رهبری است و هماهنگی در امور خارجی ضرورتی اجتناب‌ناپذیر دارد، اما جلوگیری از ابتکار عمل رئیس جمهور حتی در سطح یک گفت‌وگوی نمادین، به معنای تضعیف جایگاه قانونی او و نادیده‌گرفتنی رای ملت نیست؛ بر فرض که آن زمان میان سیدمحمد خاتمی و فلان مقام آمریکایی گفت‌وگویی در حد متعارف و معمول دیپلماسی صورت می‌گرفت، این دیالوگ که شاید در کمتر از چند دقیقه خاتمه می‌یافت، واجد چه مفسده‌ای بوده که اینگونه برای فرار از آن، رئیس جمهور یک کشور را در چارالتهاب و استرس می‌کند؟ اگر رئیس جمهور برخلاف دستورات و محدودیت‌های تعریف شده با فلان مقام سیاسی آمریکا با اروپا گفت‌وگو کند، فردای حضور در ایران توسط کدام نهاد و مستند به کدام قانون مورد بازخواست قرار می‌گیرد؟ چطور ممکن است خط مشی و دستوراتی فراتر از قانون اساسی بر رفتار مقامات سیاسی کشور حکومت کند؟ که اگر چنین است پس جایگاه قانون اساسی وقاعده حکومت قانون در ساختار حکمرانی کجاست؟ آنان که بدون توجه به موقعیت ریاست جمهوری، به انحای مختلف وی را تهدید می‌کرد، بروی می‌تازند و اختیارات وی را تحدید می‌کنند، مستند به کدام قاعده و قانون خودشان را و چنین اختیاری می‌دانند؟ آیا چنین افرادی به قانون باور دارند؟ کاش برای لحظه‌ای به این امر توجه می‌کردند که اعمال چنین رویه‌ای، نه تنها شان رئیس جمهور منتخب مردم را تنزل می‌دهد، بلکه عملاً منافع ملی را قربانی نگاه‌های انحصاری و محدودکننده می‌سازد. در جهانی که دیپلماسی عمومی به مثابه ابزاری مؤثر برای ارتقای جایگاه کشورها عمل می‌کند، محروم کردن ایران از فرصت گفت‌وگو با جهان‌نیان، به معنای عقب‌نشینی از میدان رقابت نرم افزاری در سطح بین‌المللی است و پریش همچنان پابرجاست؛ اگر رئیس جمهور اجازه یک گفت‌وگوی ساده را هم ندارد، جایگاه قانونی او در سیاست خارجی چه معنایی خواهد داشت؟ و با وجود چنین رویه‌ای فلسفه سفر مقامی که منتخب میلیون‌ها شهروند ایرانی تلقی می‌شود، چیست؟ آیا اتخاذ چنین رویه‌ای توهین به شعور ملت و ناقض حقوق عمومی-سیاسی مردم نیست؟

خبر

هادی خانیکی:

گسیختگی اجتماعی ابرچالش اصلی ایران است

آرمان ملی: یک استاد علوم ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی در همایش «برای ایران، عبور از بحران» با تحلیلی ارتباطی، گسیختگی اجتماعی را ابرچالش اصلی ایران دانست. هادی خانیکی با تأکید بر کاهش اعتماد به رسانه‌های رسمی، بر ضرورت ایجاد فضای گفت‌وگوی باز و همدلانه تأکید کرد و از دانش‌جویان خواست تا در این مسیر مشارکت کنند. وی گفت: کاهش رجوع به رسانه‌های رسمی و جابه‌جایی رسانه‌ای ناشی از تحولات نگرشی، گسیختگی ارتباطی را در سطوح عمودی و افقی تشدید کرده است. این وضعیت به بی‌اعتمادی و خشم اجتماعی منجر شده است. او افزود: «فیلترینگ و محدودیت‌ها، نتوانسته‌اند این جابه‌جایی را جبران کنند. او اظهار کرد: جامعه ایران، تحت فشار تبعیض و نابرابری، ترومایی شده است. فقدان روایت مشترک و گفت‌وگو، اعتماد را تضعیف کرده و نیازمند بازنگری در زبان پیام‌هاستیم. خانیکی تأکید کرد: دانشجویان ارتباطات می‌توانند با پژوهش در حوزه سواد رسانه‌ای، به کاهش این گسیختگی کمک کنند. خانیکی پیشنهاد داد: ایجاد فضاهای ایمن برای گفت‌وگو، روایت واقع‌بینانه مسائل مردم، آموزش متخصصان و داستان‌سرایی همدلانه می‌تواند به بازسازی اعتماد و تقویت تاب‌آوری اجتماعی کمک کند. وی افزود: شفافیت مسئولانه و پراساختن یک «مایه» جمعی ایرانی، از وظایف رسانه‌هاست. خانیکی با دعوت از دانشجویان، گفت: نسل جوان، با تسلط بر فناوری‌های نوین، می‌تواند روایت‌های امیدبخش و فراگیر خلق کند. این همایش، فرصتی برای شروع این حرکت است. همچنین پیش از سخنرانی خانیکی در این همایش تهمورت بشیریه حقوقدان و استاد دانشگاه علامه طباطبایی، مهدی مظفریان مدیر اندیشکده آینده اندیشی سیمیرغ، رسول صفراهنگ مدیر گروه اقتصاد سیاسی مرکز مطالعات استراتژیک خاورمیانه و غلامرضا امیرخانی، رئیس مرکز اسناد و کتابخانه ملی ایران سخنرانی کردند.

مسعود پزشکیان:

توجهی برای نارضایتی مردم پذیرفتنی نیست

آرمان ملی: رئیس جمهور در نخستین بخش برنامه‌های سفر به هرمزگان در نشست توسعه عدالت آموزشی اظهار کرد: اگر مردم به میدان بیایند، در عرض یک سال به جای هزار و ۵۰۰ مدرسه می‌توان ۱۵ هزار کلاس ساخت. آینده کشور محصول تربیت امروز بچه‌هاست؛ اگر توانمند، باهوش، مستعد، منطقی، تحمل‌پذیر، راستگو و صادق تربیت شوند، آینده نیز همان خواهد شد اما اگر خشت اول به‌درستی گذاشته نشود و دیوار کج پایه‌گذاری شود، تلاش‌های بعدی با نیروی انتظامی یا نظارت نیز نمی‌تواند آن خطا را جبران کند. مسعود پزشکیان با اشاره به تولید روزانه ۸ میلیون بشکه نفت و گاز، تصریح کرد: اگر صرفه جویی ۱۰ درصدی حاصل شود، روزانه ۸۰۰ هزار بشکه صرفه جویی خواهد شد و با همین ۱۰ درصد می‌توان معیشت مردم را سامان داد و زندگی مردم را درست کرد. این صرفه جویی عددی بالغ بر ۱۶ تا ۱۸ میلیارد دلار ارزش دارد و امروز برای ۱ میلیارد دلار چانه می‌زنیم؛ رئیس دولت چهاردهم با یادآوری اینکه نزدیک به ۲ هزار و ۲۰۰ مدرسه در مهرماه افتتاح شده که هیچ‌یک اعتبارات دولتی کلان نداشتند، افزود: نباید اجازه داد مدرسه‌ای از نظر فضا نامناسب باشد، نباید تجهیزات آن ناقص باشد و نباید کیفیت آموزش غیراستاندارد باقی بماند. دانش آموزان سرمایه‌های اصلی ما هستند و از هر دستگاه یا ساختمانی ارزشمندترند. پزشکیان در نشست با سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی هرمزگان با تأکید بر اینکه مشکلاتی که اکنون کشور با آن مواجه است، ایجاب می‌کند مسیر توسعه را به سمت خلیج فارس هدایت کنیم، یادآور شد: اکنون تهران، کرج و قزوین با بحران آب روبه‌رو هستند و این بحران به راحتی قابل حل نیست. سال گذشته میزان بارندگی ۱۴۰ میلی‌متر بود، در حالی‌که استاندارد آن ۲۶۰ میلی‌متر است؛ حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد کاهش داشته‌ایم و امسال نیز شرایط به همان میزان بحرانی است. کاهش آب پشت سدها، خشک شدن برخی چاه‌ها و هزینه‌های بالای انتقال آب از مناطق دیگر، همه نشان‌دهنده ضرورت تغییر رویکرد است. اگر بخواهیم از این منطقه آب به تهران ببریم، هزینه هر مترمکعب تا ۴ پیورو خواهد بود؛ یعنی حدود ۵۰۰ هزار تومان. وی با بیان اینکه توسعه بدون توجه به تناسب منابع و مصارف، نتیجه‌ای جز نابودی نخواهد داشت، اظهار کرد: اگر کسی نتواند این تعادل را برقرار

◀ زمان به سرعت می‌گذرد، باید بدون

تاخیر، تصمیم بگیریم

رئیس جمهور در نشست با فرهیختگان، فعالان سیاسی، اجتماعی و فرهنگی با تأکید بر اینکه اگر راه نباشد، راه می‌سازیم، ادامه داد: برای تحقق چشم‌انداز «اول شدن»

«آرمان ملی» در گزارشی فرجام «پیمان ابراهیم» را تحلیل می‌کند

چرخش دیپلماتیک اعراب خلیج فارس به سمت تهران

کشورهای شورای همکاری خلیج فارس طرف اقدامات ایالات متحده علیه ایران نیستند و ایرانیان نیز این را می‌دانند. وی در همین مورد ادامه داد: «ما تلاش می‌کنیم پیام خود را به همه رهبران ایران برسانیم. به گفت‌وگو باور داریم، همواره حسن نیت را فرض می‌کنیم و به دنبال یافتن زمینه‌های مشترک هستیم؛ چه با ایران و چه با دیگران. مادر شورای همکاری امیدواریم همسایگی شگرفا داشته باشیم. می‌خواهیم همه ملت‌ها از آنچه ما از آن بهره‌مند هستیم لذت ببرند. مردم در یمن، سودان، سوریه، عراق، فارس، و ایران شایسته زندگی شرافتمندانه هستند. ما آماده همکاری با همه، از جمله ایران، زمانی‌که آماده تعامل سازنده باشد، هستیم. این پیام ماست.» البدیوی در ادامه گفت‌وگو دیدگاه شورای همکاری خلیج فارس را درباره بحران‌های کنونی خاورمیانه تشریح و بر عزم کشورهای عضو برای تحقق صلح و ثبات منطقه‌ای تأکید کرد.

◀ روند ابطال پیمان ابراهیم

اسرائیل که فکر می‌کرد با حربه‌هایی مانند پیمان ابراهیم می‌تواند به روند عادی سازی ادامه دهد اکنون شکست این سیاست را مشاهده می‌کند.

شنبه
۱۳۰۷۰۴۰۴
۱۱ ربیع الثانی ۱۴۰۴ / اکتبر ۲۰۲۵

سال هشتم
شماره ۲۲۱۶

armanmeli.ir

تمامی تلاش ما باید خدمت به مردم باشد

معاون اجرایی رئیس جمهور اظهار کرد: تمامی تلاش ما باید خدمت به مردم باشد و با همتی مضاعف، ایران را روز به روز قوی‌تر، محکم‌تر، پایدارتر و سرفرازتر ببینیم تادشمنان ایران ناامید شوند و کشور باسرپلندی به پیش رود. محمد جعفر قائم‌پناه با اشاره به برخی شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی استان هرمزگان تصریح کرد: از نظر پوشش بیمه، استان هرمزگان با حدود ۱۸۰۰ نفر در هر ۱۰ هزار نفر، در جایگاه هفدهم کشور قرار دارد. سرپرست نهاد ریاست جمهوری در حوزه اشتغال و بیکاری بیان کرد: نرخ مشارکت اقتصادی در استان هرمزگان ۳۹٫۳ درصد است که رتبه بیست و سوم کشور را دارد و نرخ بیکاری ۸٫۱ درصد است که استان را در جایگاه چهاردهم کشور قرار می‌دهد. معاون رئیس جمهور درباره تسهیلات بانکی گفت: حدود ۱۳ همت اعتبار تسهیلات برای پروژه‌ها اختصاص یافته که دریافت آن منوط به اهلیت و توانایی متقاضی است.

دشمنان پیش از هر چیز اقتصاد و معیشت مردم را هدف گرفته‌اند

معاون حقوقی رئیس جمهور با بیان اینکه یکی از ابزارهای قدرت، توان دفاع از حقوق و استیفای حقوق تضییع شده مردم در محاکم داخلی و بین‌المللی است، اظهار کرد: امروز دشمنان بعضی از هر چیز، اقتصاد و معیشت مردم را هدف گرفته‌اند و تحریم‌ها عمدتاً متوجه بخش اقتصاد است. اولویت امروز کشور تقویت بنیان اقتصادی با ماهرکشی همه مردم، استفاده از سرمایه‌های داخلی و خارجی و حمایت جدی از بخش خصوصی است. حجت‌الاسلام مجیدی انصاری یادآور شد: تقویت بنیه دفاعی نظامی، همواره در صدر اولویت‌هاست و گام‌های بلندی در این حوزه برداشته شده که آثار این پیشرفت‌ها در جنگ ۱۲ روزه آشکار شد و نیروهای مسلح مقتدر ایران با بهره‌گیری از دستاوردهای فناوریانه و نوآوری‌های بومی، درسی فراموش‌نشدنی به متجاوزان دادند. وی اظهار کرد: از همان روزهای نخست دستگاه‌های مختلف از قوه قضائیه و دادستان کل گرفته تا مرکز وکلای قوه قضائیه به مستندسازی و پیگیری حقوقی توجه کردند.

نخبگان صنعت نفت سرمایه‌های ما هستند

وزیر نفت اظهار کرد: میدان نفتی آزادگان یک مگاپروژه و در واقع یک مگافیلد تعریف شده در حوزه نفت است که با کشور عراق مشترک است؛ تدابیر بسیار خوبی اتخاذ شده و پیگیری‌های لازم به ویژه در حوزه تأمین منابع مالی برای ادامه توسعه این میدان و کار در این زمینه همچنان ادامه دارد. محسن پاک‌نژاد در رابطه با مهاجرت نخبگان صنعت نفت، گفت: در ارتباط با نرخ خروج نخبگان صنعت نفت عدد و رقمی ندارم تا خدمت شما عرض بکنم ما این شورای همکاری خلیج فارس را نیز نسبت به تهدید اسرائیل تغییر داد.» الانصاری تأکید کرد که حمله رژیم صهیونیستی به دوحه در ۹ سپتامبر منطقه را برای همیشه تغییر داد. او تأکید کرد که قطر به «اقتصاد خود و روابط با همسایگان خود و روابط با آنها» اعتماد دارد و می‌داند که آنها گام‌هایی را که مناسب می‌دانند، برمی‌دارند.»

کوتاه

پیام تسلیت رهبر انقلاب

حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در پیامی درگذشت همسر آقامحمدی عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام را تسلیت گفتند. متن پیام رهبر انقلاب به این شرح است: «جناب آقای علی آقامحمدی دام‌توفیقاته، درگذشت همسرگرمی و صبور جنابعالی را تسلیت عرض می‌کنم واز خداوند متعال رحمت و مغفرت برای ایشان و صبر و اجر برای جنابعالی و دیگر بازماندگان مسئلت می‌کنم.» والسلام علیکم ورحمة‌ا... سیدعلی خامنه‌ای

ایران ذلت نمی‌پذیرد

آیت‌ا... سید احمد خاتمی در خطبه دوم نماز جمعه این هفته تهران در تحلیل مبانی معارف پیام تلویزیونی مقام معظم رهبری، گفت: «تأکید رهبر انقلاب بر تداوم وحدت مقدس بود که دستور قرآن هم همین است. اینکه کسی یا دولتی بگوید اصلاً غنی‌سازی نداشته باشید زور است و ایران ذلت‌پذیر نیست. مذاکره مستقیم با آمریکا نه تنها نفعی ندارد و ضرری از مدافع نمی‌کند بلکه بن بست محض است مرگ‌آری و ذلت هرگز. چون زندگی با ذلت همان مرگ است و مرگ با عزت، حیات و زندگیست و ما از همراهان سیدالشهدایی هستیم که گفت مرگ با عزت از عیش در مذلت بهتر است.»

محکومیت حمله و حشیانه

به کاروان صمود

نمازگزاران جمعه این هفته تهران ضمن اعلام پشتیبانی و حمایت از حرکت آزادگان کاروان صمود و محکومیت حمله و حشیانه به این کاروان خشم و انزجار خود را از باند جنایتکار صهیونی با فریادهای «مرگ بر اسرائیل» و «مرگ بر آمریکا» اعلام کردند. لازم به یادآوریست که شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی با صدور اطلاعیه‌ای با اشاره به اینکه «کاروان صمود نماد ایستادگی ملت‌های آزاده در برابر ظلم و جنایت و حرکتی شجاعانه در حمایت از فلسطین و مقابله با محاصره غیر انسانی مردم مظلوم غزه است و رژیم حیوان و کثیف صهیونیستی با حمله به مردم صلح‌طلب و عدالت‌جو ماهیت منحوس خود را بیش از پیش نمایان ساخت» از نمازگزاران جمعه این هفته در سراسر کشور دعوت کرده بود.

استخراج غیرقانونی رمزارز تخلف است

رضانعلی سنگدوینی، نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس با اشاره به اقدام وزارت نیرو در تدوین لایحه جرم‌انگاری استخراج غیرقانونی رم‌از، گفت: «مجلس از اقدام وزارت نیرو برای تهیه لایحه‌ای جهت برخورد با استخراج غیرقانونی رم‌ازها حمایت می‌کند. استخراج غیرقانونی رم‌ازز تخلف است و باید برای مقابله با این تخلفات مقرراتی وجود داشته که جلوی آن را بگیرد. اکنون قضیه رم‌ازها برای کشور مشکل‌ساز شده است؛ باید با کسانیکه بدون مجوز اقدام به استخراج رم‌از می‌کنند، به سرعت برخورد شده و این موضوع قانونمند شود. موضوع برخورد برعهده قوه قضائیه است و وزارت نیرو در راستای جرم‌انگاری گام برداشته تا مردم برای مقابله با این تخلفات مقرراتی وجود داشته که قطعاً می‌تواند در کاهش ناترازی مؤثر باشد.»

بازداشت یک اسرائیلی

به ظن همکاری با ایران

رسانه‌های عبری نوشتند یک شهروند اسرائیلی به ظن همکاری با ایران دستگیر شد. پلیس اسرائیل وشین بت، شاخاب (آژانس امنیت عمومی اسرائیل) یک شهروند اسرائیلی را به ظن انجام مأموریت‌های امنیتی برای Ynet روز جمعه گزارش داد که پلیس یک کارگر در هتل بحرالمیت را به ظن انجام وظایف و جمع‌آوری تصاویر برای ایران دستگیر کرد. این وبگاه به نقل از بیانیه مشترک پلیس و سرویس امنیتی شین بت خبر داد که آنها یک شهروند ۲۳ ساله اسرائیلی را که در هتل بحرالمیت کار می‌کرد و مظنون به انجام وظایف جمع‌آوری در هتل تحت نظارت مقامات ایرانی بود، دستگیر کردند. اخیراً بازداشت‌هایی از این دست در اراضی اشغالی افزایش داشته است.

جزئیات اقدام تروریستی در قصرقد

جانشین فرمانده انتظامی شهرستان قصرقد از تیراندازی به سمت یک واحد گشت موتور پلیس در شامگاه پنجشنبه که در حال عزیمت به مأموریت امدادخواهی شهروندی بود، خبر داد. سربهنگ محمود اتابک‌زاده گفت: «در پی این اقدام، یک مامور پلیس مجروح و به مرکز درمانی منتقل شد. در این اقدام کور تروریستی، یکی از شهروندان که در حال تردد بود، مورد اصابت گلوله از سوی تروریست‌ها قرار گرفت و متأسفانه به شهادت رسید. به نقل از نیروی انتظامی استان، اتابک‌زاده افزود: تلاش برای دستگیری عامل با عوامل این جنایت ادامه دارد و نتیجه اقدام به اطلاع خواهد رسید.»